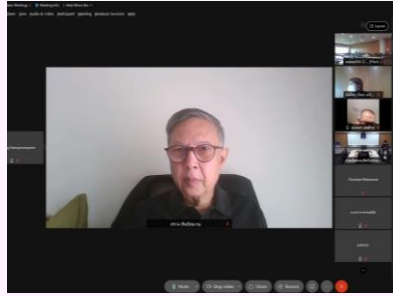
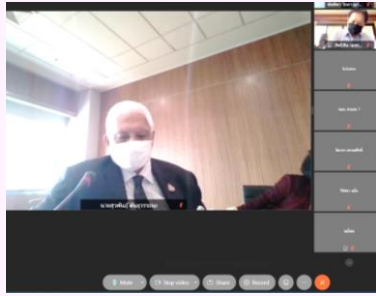

เอกสารข่าว

คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพ
ฉบับที่ ๑๗/๒๕๖๔ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๔

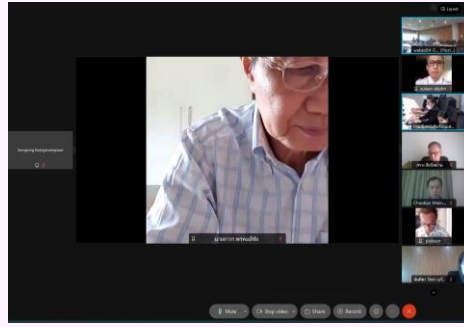
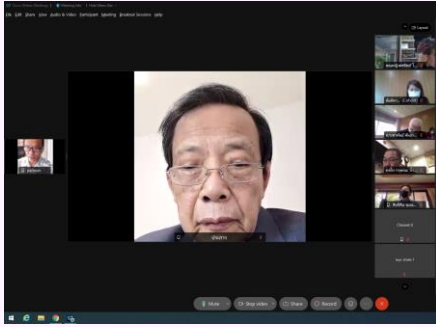
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๔ คณะอนุกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพ ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (โปรแกรม Cisco Webex Meetings) โดยมี นายสุพันธ์ ตันยวรรธนะ ประธานคณะอนุกรรมการเป็นประธานการประชุม เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยเชิญผู้แทนจากสำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม มาให้ข้อมูลต่อที่ประชุม

ตามที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการในวาระที่หนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ได้มีมติมอบหมายให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค พิจารณาตามข้อบังคับการประชุม วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๔ และที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ ได้มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในชั้นการพิจารณาวุฒิสภา

โดยในการประชุมครั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้เชิญผู้แทนจากสำนักงานคุ้มครองพยาน มาให้ข้อมูลต่อที่ประชุมเกี่ยวกับความเป็นมา วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่จะได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งผู้แทนจากสำนักงานคุ้มครองพยานได้ให้ข้อมูลว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้มีการใช้บังคับมาเป็นระยะเวลา ๑๘ ปี ซึ่งมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน สภาพเศรษฐกิจและภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับพยาน รวมทั้งเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความเชื่อมั่นในการคุ้มครองพยาน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองพยานสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา๘๘ จึงได้มีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ในประเด็น ดังนี้

- ❖ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “พยาน” มีความหมายกว้างขึ้น ให้ครอบคลุมไปถึงผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญาและจำเลยในคดีอาญา
- ❖ เพิ่มบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการ และการรองรับการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่
- ❖ แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดหลักเกณฑ์ การใช้มาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยาน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องออกระเบียบเกี่ยวกับการแจ้ง การออกคำสั่ง และวิธีการที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะให้ความคุ้มครองแก่พยานตามคำร้อง
- ❖ แก้ไขเพิ่มเติมการใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน เพื่อเพิ่มคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นคดีที่อาจได้รับความคุ้มครองตามมาตรการพิเศษ
- ❖ แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของสำนักงานคุ้มครองพยาน เพื่อเพิ่มหน้าที่และอำนาจของสำนักงานในการจัดฝึกอบรมการคุ้มครองพยานแก่เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้มีมาตรฐานและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- ❖ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน เพื่อให้พยานมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและสมควร เมื่อพยานได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจ

ข้อสังเกตของคณะกรรมการการต่อร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. ตามร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๓) ที่กำหนดให้ “ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐานทางทะเบียนที่สามารถระบุตัวพยาน รวมทั้งการดำเนินการเพื่อกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามคำขอของพยานด้วย” เห็นว่า การกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ และการดำเนินการค่อนข้างที่จะดำเนินการได้ค่อนข้างยาก และอาจมีประเด็นข้อกฎหมายที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย

๒. การกำหนดบทบัญญัติที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีการใช้ดุลพินิจค่อนข้างมาก เห็นว่าอาจมีการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ จึงควรมีการกำหนดแนวปฏิบัติในการใช้ดุลพินิจในแต่ละเรื่องเพื่อคุ้มครองพยานอย่างชัดเจน เพื่อลดการใช้ดุลพินิจให้น้อยลง รวมทั้งควรมีการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจและผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ดุลพินิจอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๓. การกำหนดระเบียบตามร่างมาตรา ๙ ที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ ควรกำหนดระเบียบให้มีความชัดเจน เพื่อป้องกันปัญหาการเลือกปฏิบัติหรือปัญหาการทุจริตได้ และจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ที่ทำหน้าที่พยานด้วย

